

LEZERSVRAAG OVER DEELTIJDWERKEN

De abonnee de heer Van T. heeft ons benaderd met een praktische vraag.

Vraag: Als Belgisch vlieger bij KLM, woonachtig in België, ga ik binnenkort 80% werken. Om de terugval in salaris (gedeeltelijk) te compenseren, laat ik me jaarlijks al € 24.990 uit betalen uit het pensioenfonds.

Ik ben gehuwd. Mijn vrouw is Nederlandse, ook werkzaam in Nederland. Wij hebben een woning en genieten van hypotheekrenteaftrek.

Onduidelijk is echter waar en hoe deze € 24.990 belast gaan worden? Fiscalisten aan beide kanten van de landsgrens geven tegenstrijdige verklaringen.

Antwoord: U bent in dienst bij de KLM. Bij de KLM bouwt u een pensioen op. Binnen de pensioenregeling van de KLM zijn er een aantal bijzondere mogelijkheden. U kunt er namelijk voor kiezen om onder bepaalde voorwaarden minder te gaan werken. Minder werken betekent ook minder loon. Daarvoor biedt deze regeling de mogelijkheid om als het ware een deel van het pensioen al op te nemen en daarmee het inkomen aan te vullen tot (maximaal) 100%.

U woont in België en werkt voor een Nederlandse werkgever. België zal u als inwoner willen belasten voor uw inkomen, ook het inkomen van de KLM. Nederland is het bronland van uw inkomen en zal om die reden ook willen heffen. Als beide landen belasting willen heffen, komt het Belastingverdrag tussen Nederland en België in beeld. Dit verdrag heeft een specifieke bepaling voor inkomsten uit dienstbetrekking voor vliegend personeel. Artikel 15, paragraaf 3 van het Verdrag geeft het heffingsrecht over inkomsten verkregen uit uw dienstbetrekking bij de KLM aan Nederland. Voor uw reguliere inkomen betekent dit, dat Nederland mag heffen en dat België voorkoming van dubbele belasting moet verlenen. U geeft dit inkomen dus ook in België aan, maar België behoort hier terug te treden waarbij België wel recht heeft op toepassing van het zogenoemde progressievoorbehoud.

Het belang van deze vraag zal met name liggen in de hypotheekrenteaftrek. Als het zo zou zijn dat België over de aanvulling op uw inkomen mag heffen, dan zal dat leiden tot een aanzienlijke beperking van uw hypotheekrenteaftrek. Nederland verrekent in haar voorkomingsystematiek namelijk de hypotheekrente met het niet in Nederland belaste inkomen. Door de Hoge Raad is zeer recent bevestigd dat Nederland deze methodiek mag toepassen.

De vraag is dan hoe de uitkering uit het pensioenfonds belast moet worden. Het belastingverdrag tussen Nederland en België kent namelijk voor pensioenen en andere soortgelijke beloningen in hoofdregel de heffing toe aan België. Daarbij is de regeling voor toewijzing van inkomen uit dienstbetrekking en pensioen aldus dat dit samen een gesloten systeem vormt. Uw invulling op het inkomen zal dus of worden gezien als een pensioen (hoofdregel: belast in België) of als inkomsten uit dienstbetrekking (belast in Nederland). Op het moment dat het inkomen niet als pensioen kan worden gekwalificeerd, is het automatisch inkomen uit dienstbetrekking. Inkomen uit dienstbetrekking is dus het uiteindelijk vangnet.

In het algemeen wordt pensioen omschreven als een uitkering die wordt ontvangen na het einde van een dienstbetrekking om te voorzien in levensonderhoud.

De vraag die moet worden beantwoord is dus of de aanvulling op het inkomen die het pensioenfonds uitkeert bij werken in deeltijd al dan niet als een pensioen moet worden gezien op grond van het belastingverdrag. Om deze vraag te beantwoorden kan onder meer worden gekeken naar de toelichtingen bij het OECD-modelverdrag, bij de uitleg die Nederland en België geven en naar de omstandigheden van uw geval.

Wij kennen uw leeftijd niet, maar nemen hier voor het moment aan dat u nog een goed aantal jaren verwijderd bent van uw pensioen (de optie om 80% te gaan werken lijkt namelijk voor vliegend personeel mogelijk vanaf 40 jaar). Wij nemen dus aan dat u niet dicht bij uw pensioenleeftijd bent en dat het geen anticipatie op een aankomende pensionering is. Wat voor ons ook een belangrijke factor is, is dat de dienstbetrekking bij de KLM niet eindigt. U blijft in dienst en de uitkering lijkt daarmee ook niet een overbruggingsuitkering tot uw normale pensioendatum. Wij begrijpen de regeling bij de KLM eerder als een specifieke regeling die, vermoedelijk om gezondheidsredenen, de mogelijkheid geeft om minder te werken en daar een financiële oplossing bij biedt die wordt betaald uit het pensioenfonds. Deze regeling lijkt daarom tot op zekere hoogte op de regeling die professionele voetballers in Nederland hebben bij het CFK.

De toelichting bij het OECD-modelverdrag (een belangrijke internationale standaard, waar veel belastingverdragen op worden gebaseerd) geeft ook aan dat de volgende zaken van belang kunnen zijn voor het bepalen of een uitkering als pensioen gezien moet worden: vindt de uitkering plaats tijdens of na de dienstbetrekking, loopt de dienstbetrekking door en tenslotte, is de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.

Alle omstandigheden van uw situatie brengen ons tot de volgende conclusie. U ontvangt een uitkering uit het pensioenfonds van uw werkgever. Dit leidt in eerste instantie tot het vermoeden dat er sprake is van een pensioenuitkering. Maar ook de andere omstandigheden moeten worden meegewogen. Zo heeft u uw pensioenleeftijd nog niet bereikt, wordt uw dienstbetrekking voortgezet (waarbij u zelfs weer 100% zou kunnen gaan werken) en vindt de uitkering plaats in een direct verband met uw voortdurende werkzaamheden in dienstbetrekking. De uitkering dient daarmee ter aanvulling van uw loon en niet als een oudedagsvoorziening. De toelichting bij het OECD-modelverdrag wijst in dezelfde richting en zo ook de Nederlandse rechtspraak van de Hoge Raad.

Voor zover ons bekend is, is er ook geen algemene Belgische trend in rechtspraak op grond waarvan België tot een andere conclusie zou komen. Als wij alle omstandigheden wegen dan zien wij de aanvulling op uw inkomen niet als pensioen. De enige aanwijzing dat het een pensioen zou zijn, is dat de betaling plaatsvindt door het pensioenfonds. Alle andere omstandigheden wijzen echter niet op een pensioen en al die argumenten wegen ons inziens (veel) zwaarder. Het (aanvullende) inkomen moet daarom onder de inkomsten uit dienstbetrekking worden geplaatst en is daardoor belast in Nederland.

